प्रदेश इति ज्ञानस्य हेतुरभवत्। अयञ्च मन्त्रो मथनजन्याग्नि-मन्त्रणे क्वचित् विनियोक्तव्यः॥

अथाष्टमीमाह। "अग्निरग्रे प्रथमो देवतानाम्। संयाता-नामुत्तमो विष्णुरासीत्। यजमानाय परिगृह्य देवान्। दीक्षयेदꣳ हविरागच्छ तन्नः" [२] इति। यजमानं प्रति संयातानां पौर्व्वापर्य्येण आगच्छन्तीनां देवतानामग्निः प्रथमः अग्रे पुरतो मार्गप्रदर्शको गच्छति, विष्णुरुत्तमः पश्चादाग-च्छति। एतदुक्तं भवति, अनपक्रमणार्थं पङ्क्तिरूपेण आगच्छतां देवानामग्निः प्रथमो विष्णुरुत्तमः चरम इति। तावुभौ सर्व्वान् देवान् मुखतः पृष्ठतश्च यजमानार्थं परिगृह्य दीक्षादेवतया सह तावग्निविष्णू युवां नोऽस्मदीयमिदं हविरुद्दिश्य आग-च्छतम्॥

अथ नवमीमाह। "अग्निश्च विष्णो तप उत्तमं महः। दीक्षापालेभ्योऽवनतꣳ हि शक्रा। विश्वैर्देवैर्यज्ञियैः संविदानौ। दीक्षामस्मै यजमानाय धत्तम्" इति। हे विष्णो त्वञ्च अग्नि-श्चोभौ युवां दीक्षाख्यव्रतपालकेभ्यः देवेभ्यः सकाशात् यजमा-नार्थमहः उत्तमं तपो अवनतं याचतम्। हे शक्रा इन्द्रसमानौ युवां हि प्रसिद्धौ यज्ञयोग्यैः सर्व्वैर्देवैः सह संविदानौ ऐक-मत्यङ्गतौ अस्मै यजमानाय दीक्षाख्यं संस्कारं सम्पादयतम्। एतच्चोभयं दीक्षणीयायामिष्टौ याज्यानुवाक्यारूपेण विनि-योज्यम्॥

अथ दशमीमाह। "प्र तद्विष्णुस्तवते वीर्य्याय। मृगोन